

عنوان نشست: بررسی مسائل و مشکلات زنان در فرایند دادرسی کیفری و تحمل حبس

واحد برگزارکننده نشست:	دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی
مسئول نشست:	دکتر صغرا ابراهیمی قوام (عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)
تاریخ برگزاری نشست:	۱۴۰۳/۰۲/۳۱
اعضای هیأت علمی:	دکتر احمد برجعلی (عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی) و دکتر نعمت‌اله جعفری (عضو هیأت علمی دانشگاه پواتیه فرانسه)
نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مرتبط:	سرهنگ اعظم ترکاشوند (رئیس اداره تشخیص هویت پلیس آگاهی تهران بزرگ)، دکتر منیژه خاکی (مدیرکل دفتر امور زنان و اطفال قوه قضاییه)
مسئله محوری نشست:	فرایند دستگیری و برخورد نیروی انتظامی فرایند رسیدگی به پرونده‌ها و وضعیت دادگاه‌ها بررسی وضعیت زندان‌های کشور، اعم از بهداشت، تغذیه و ... بررسی کیفیت خدمات مددکاری به زندانیان بررسی وضعیت زنان زندانی مادر و فرزندان آنان در زندان
سازمان‌های هدف توصیه سیاستی:	مدیرکل دفتر امور زنان و اطفال قوه قضاییه اداره کل سازمان زندان‌ها اداره منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه پلیس آگاهی تهران بزرگ

چکیده مباحث طرح‌شده (مقدمه، چالش‌ها و مشکلات پیش رو):

چالش‌های زنان زندانی به طور خاص می‌تواند متنوع و پیچیده باشد. این چالش‌ها ناشی از شرایط زندگی در زندان، مسائل اجتماعی و اقتصادی و زمینه‌های فرهنگی و روانی مختلف هستند. در ادامه به برخی از چالش‌های عمده‌ای که زنان زندانی با آن‌ها روبرو هستند، پرداخته می‌شود:

۱- شرایط زندگی و بهداشتی

- فضاهای محدود: بسیاری از زندان‌ها به دلیل کمبود فضا و امکانات، شرایط زندگی مناسبی برای زنان ندارند.

فصل دوم: توصیه‌های سیاستی نشست‌ها به تفکیک ... ۱۷۴

- بهداشت: مسائل بهداشتی، از جمله دسترسی به خدمات بهداشتی و محصولات بهداشتی، یکی از چالش‌های عمده زنان زندانی است.
- سوءاستفاده و خشونت: زنان زندانی ممکن است در معرض خشونت جسمی و جنسی قرار بگیرند.

۲- مسائل روانی

- افسردگی و اضطراب: زنان زندانی به دلیل دوری از خانواده، شرایط سخت زندان و احساس تنهایی، ممکن است دچار افسردگی و اضطراب شوند.
- تروما: بسیاری از زنان زندانی پیش از ورود به زندان، تجربه‌های تلخی مانند سوءاستفاده‌های جنسی و جسمی را تجربه کرده‌اند که می‌تواند بر روان آن‌ها تأثیر بگذارد.

۳- مسائل اجتماعی و اقتصادی

- فقدان حمایت اجتماعی: زنان زندانی اغلب از حمایت خانواده و دوستان خود محروم هستند که این موضوع می‌تواند احساس تنهایی و انزوا را تشدید کند.
- مسائل اقتصادی: به دلیل زندانی شدن، فرصت‌های شغلی و اقتصادی آنان کاهش می‌یابد و پس از آزادی نیز ممکن است با مشکلاتی در برقراری ارتباط با بازار کار مواجه شوند.

۴- مسائل خانوادگی

- مسئولیت‌های مادری: بسیاری از زنان زندانی مادر هستند و جدایی از فرزندانشان می‌تواند تأثیرات عمیقی بر روابط خانوادگی و توسعه عاطفی فرزندان داشته باشد.
- دسترسی به کودکان: محدودیت‌ها در ملاقات با کودکان و عدم توانایی برای فراهم کردن نیازهای عاطفی و مالی آنان یکی از چالش‌های بزرگ است.

۵- برنامه‌های توانمندسازی و اصلاحی

- دسترسی محدود به آموزش و کار: بسیاری از زندان‌ها برنامه‌های آموزشی و شغلی محدودی برای زنان ارائه می‌دهند که این مسئله بر قابلیت‌های آنان برای reintegration (بازگشت به جامعه) تأثیر می‌گذارد.

- برنامه‌های درمانی غیر کافی: دسترسی به درمان‌های روانی و فیزیکی ممکن است محدود باشد و این موضوع می‌تواند به تداوم مشکلات روانی و جسمی کمک کند.

۶- مشکلات فرهنگی و تبعیض

- تبعیض: زنان زندانی ممکن است با تبعیض‌های جنسیتی و فرهنگی در داخل زندان و همچنین در جامعه روبرو شوند.
- برچسب اجتماعی stigma: یا برچسب اجتماعی ناشی از زندانی بودن می‌تواند بر زندگی اجتماعی و شخصی آنان پس از آزادی تأثیر بگذارد.

۷- نتیجه‌گیری

چالش‌های زنان زندانی نه تنها به شرایط خود زندان مربوط می‌شود بلکه به مسائل اجتماعی، خانوادگی و فرهنگی نیز گره خورده است. برای بهبود وضعیت زنان زندانی، نیاز به حمایت‌های اجتماعی و اصلاحات در سیستم قضایی و زندانبانی وجود دارد.

توصیه‌های سیاستی:

۱- سطح ۱؛ سطح کلان یا جامعه

در این سطح، قوانین و مقررات، سیاست‌ها و راهبردها و برنامه‌های کلان و عمده کشوری مطرح می‌شود. رهنمودهای پیشنهادی در این بحث عبارت‌اند از:

۱- تشکیل کمیته بازنگری قوانین جاری و نحوه اجرای آن‌ها در تطابق با شرایط زنان در هر یک از قوای سه‌گانه کشور و نشست مشترک آن‌ها حداقل دو نوبت در سال جهت هم‌افزایی فکری و سیاست‌گذاری هماهنگ در قوای سه‌گانه، همچنین ارائه پیشنهاد و حرکت به سمت تصویب قوانین بالادستی در جهت افزایش استقلال حقوقی و مالی بانوان جهت توانمندسازی ایشان در سطح کلان جامعه و به طبع کاهش جرائم.

۲- تصویب و اجرای قوانین و نظارت بر برابری شغلی (درآمد و جایگاه) برای زنان در سازمان‌های غیردولتی و بازارهای آزاد در جهت کاهش ریسک مخاطرات مالی و کاهش نرخ جرائم زنان.

۳- افزایش حضور بانوان در پست‌های عالی اجرایی، مدیریتی و نظارتی در راستای بیشتر شدن احساس هویت اجتماعی در سطح بانوان جامعه و نیز ایجاد اصلاحات در اجرای قوانین جاری مطابق با شرایط زنان در سطوح تصمیم‌گیری.

۴- تصویب قوانین در سطح قوا در جهت تطابق و تسهیل قوانین با شرایط بانوان در مراحل مختلف جرم‌انگاری (قوه مقننه) و رسیدگی به وقوع جرم (قوه قضاییه) اعم از بازنگری قوانین مربوط به جرائم و تطبیق آن با شرایط بانوان و نحوه رسیدگی و اجرای مجازات بانوان. ۵- توجه ویژه به بودجه‌های مصوب برای اداره زندان‌های زنان و مراحل بازپروری و بازگشت به جامعه با توجه به جایگاه ویژه تربیتی زنان در جامعه (بازگشت بانوان توانمند و آگاه به حقوق خود به سطح جامعه جهت جلوگیری از تکرار وقوع جرم)

۶- تصویب و اجرای بودجه ویژه جهت گسترش و تفکیک فضای زندان زنان با توجه به نیازهای ویژه بانوان و لزوم تفکیک زندانیان جرائم مختلف با توجه به ماهیت جرم آن‌ها (تجمع زندانیان با جرائم مختلف اثرات بسیار مخربی بر روند بازپروری دارد)

۷- تصویب پروتکل نحوه بازگشت به جامعه (بعد از آزادی از زندان) برای زنان زندانی به صورت پایلوت (با توجه به جمعیت حدود پنج درصدی زنان زندانی اجرای طرح فوق با هزینه یک بیستم طرح کلی و به عنوان پایلوت کم هزینه راهگشای مراحل بعد خواهد بود) و همراهی با زنان زندانی در مسیر بازگشت به زندگی مؤثر اجتماعی.

۸- تصویب ارائه تسهیلات ویژه به زنان بعد از دوران محکومیت برای بازیابی توان مالی در سطح جامعه جهت جلوگیری از تکرار وقوع جرم (نیاز به تنظیم پروتکل اجرایی دارد - در صورت اجرای نامناسب می‌تواند آسیب‌رسان باشد)

۹- تصویب و اجرای اقدامات فرهنگی در سطح جامعه در راستای پذیرش بازگشت زنان دارای سابقه محکومیت قضایی به فضای سالم اجتماعی

۱۰- بازنگری در نحوه رفع سوء اثر محکومیت‌های قضایی در سوابق زنان زندانی سابق در راستای بازگشت آنان به محیط کسب و کار سالم و استقلال مالی

۱۱- اصلاح قوانین جامعه به نحوی که حقوق زنان زندانی بهبود یابد.

- ۱۲- ارتقاء آگاهی عمومی از مسائل زنان زندانی از طریق برنامه‌های رسانه‌ای و آموزشی.
- ۱۳- تقویت سازمان‌های مدنی برای حمایت از زنان زندانی و خانواده‌هایشان.
- ۱۴- ایجاد برنامه‌های اجتماعی و اقتصادی برای کمک به زنان در خروج از چرخه زندان.
- ۱۵- ترویج فرهنگی برای کاهش تبعیض و استرس زنان زندانی در جامعه.
- ۱۶- توسعه برنامه‌های بازپروری و اصلاحی جهت بهبود رفتار زنان زندانی.
- ۱۷- افزایش منابع مالی برای بهبود شرایط زندان‌ها و ارتقاء سطح زندگی زنان زندانی.
- ۱۸- تقویت همکاری بین‌المللی برای به اشتراک گذاری تجارب و راهکارهای مؤثر.
- ۱۹- توسعه برنامه‌های آموزشی و حقوقی برای زنان زندانی و خانواده‌هایشان.
- ۲۰- تدوین و اجرای سیاست‌های حمایتی و اصلاحی با مشارکت جامعه.
- ۲۱- ایجاد برنامه‌های حمایتی پس از آزادی برای ادامه حمایت از زنان زندانی.
- ۲۲- تشویق به تحقیقات و مطالعات بیشتر در زمینه مسائل زنان زندانی.
- ۲۳- توسعه برنامه‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی برای زنان زندانی پس از آزادی.
- ۲۴- ارائه خدمات بهداشتی و روان‌شناختی رایگان به زنان زندانی.
- ۲۵- ترویج فرهنگی برای ایجاد فضایی حمایتی و دوستانه در زندان‌ها.
- ۲۶- ایجاد برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی زنان زندانی از نظر روانی و اجتماعی.
- ۲۷- تشویق به ایجاد شبکه‌های اجتماعی مثبت در میان زنان زندانی.
- ۲۸- توسعه برنامه‌های آموزشی برای آگاهی بخشی از حقوق زنان زندانی.
- ۲۹- ارتقاء ارتباط میان زنان زندانی و خانواده‌هایشان به منظور حمایت از آن‌ها.
- ۳۰- تشویق به شرکت فعال زنان زندانی در فرآیندهای تصمیم‌گیری مرتبط با زندان‌ها.

سطح ۲: عوامل جغرافیایی و موقعیتی

- ۱- تدوین و تکمیل نقشه جغرافیایی جرائم به ویژه در حاشیه شهری و تطبیق آن با وضعیت تمکن مالی ساکنین مناطق، نوع جرائم شایع در مناطق، جمعیت زنان و مردان ساکن در منطقه

فصل دوم: توصیه‌های سیاستی نشست‌ها به تفکیک ... ۱۷۸

۲- جلوگیری از تمرکز اجتماعی مجرمان در یک منطقه خاص (برای مثال جلوگیری از تجمع سکونت زنان مرتکب به جرائم منافی عفت در یک منطقه خاص شهری یا مرتکبین به جرائم مرتبط با مواد مخدر)

۳- ضمن شناخت نوع جرائم هر منطقه ضمن اصلاح ساختار شهری آن منطقه در جهت کاهش جرائم در سه سطح پیشگیری اقدام گردد (اقدامات فرهنگی - آموزشی / سطح یک // ساخت کلانتری در مناطق / سطح دو // ساخت مراکز بهداشت در مناطق جهت کنترل عوارض و پیشگیری سطح سه)

۴- جلوگیری از مهاجرت به شهرهای بزرگ و حاشیه‌نشینی با تقسیم یکنواخت منابع در سطوح شهرهای مختلف و عدم تمرکز منابع در شهرهای خاص

۵- تصویب بسته‌های تشویقی برای تحریک مهاجرت معکوس

۶- اقدامات آموزشی و فرهنگی گسترده متناسب با جرائم هر منطقه جهت نیل به پیشگیری سطح یک

۷- بررسی‌های تحقیقاتی و تحلیلی برخورد فرهنگ‌های رایج در هر منطقه جهت شناخت آن و مداخلات کارشناسی شده جهت بهبود وضعیت

۸- اقدامات حمایتی جدی‌تر به نفع زنان در مناطق جرم خیز به عنوان قربانیان عمده جرائم خشن (در سه سطح پیشگیری و با همکاری کمیته‌های قوا قابل اجراست)

۹- تکمیل و توسعه اقدامات مددکاری اجتماعی قوه قضاییه در بررسی وضعیت زنان مجرم در مناطق مختلف شهری و ارائه گزارش به مرجع قضایی در راستای تخفیف مجازات

سطح ۳: فرایندهای اجتماعی شدن و فرایندهای نفوذ گروهی

رهنمودهایی که در این سطح می‌توان ارائه کرد، عبارت‌اند از:

۱- اقدامات تحلیلی - تحقیقات دانشگاه‌ها با همکاری کامل قوا جهت شناخت خرده‌فرهنگ‌های شایع اجتماعی حاضر و قوانین و ارزش‌های حاکم بر آن‌ها جهت تبیین نقشه راه

- ۲- تشکیل نشست‌های آموزشی در سطوح مختلف جهت معرفی جریان‌های اجتماعی و خرده‌فرهنگ‌ها به هر رده سنی متناسب با آن جهت شناخت قبل از مواجهه اولیه و یا آموزش روش‌های برون‌رفت از چالش‌ها
- ۳- مداخلات کارشناسی شده آموزشی - اجتماعی و حتی قانونی جهت کاهش خطر عضویت در گروه‌های دارای آسیب‌های ناشی از خرده‌فرهنگ‌های اجتماعی
- ۴- استفاده از نشست‌های آموزشی با جمعیت هدف غربال شده جهت طرح موضوعات خاص‌تری که ممکن است حساسیت اجتماعی داشته باشد (ورود به موضوع خطرات پیرامون زنان جوان در ورود به سطح عمومی جامعه به عنوان یک فرد شاغل شامل آموزش‌های مالی، قانونی، اجتماعی و ...)
- ۵- استفاده از نیازهای رده‌های مختلف سنی و معرفی و تبلیغ و تقویت خرده‌فرهنگ‌های الگوی مفید اجتماعی با رعایت شرط حفظ جذابیت بر اساس نیازهای هر رده سنی با تأکید بر حمایت از گروه‌های دختران و زنان
- ۶- اقدامات تبلیغی در جهت تقویت بروز و حضور خرده‌فرهنگ‌های الگوی مفید اجتماعی در سطح جامعه با تأکید بر زنان و دختران
- ۷- اقدامات تبلیغی در جهت تبیین مخاطرات اجتماعی و قانونی ناشی از تبعیت از خرده‌فرهنگ‌های مضر اجتماعی با تأکید بر آسیب‌پذیری زنان و دختران
- ۸- توسعه برنامه‌های آموزشی برای تقویت مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی زنان زندانی.
- ۹- تشویق به ایجاد روابط حمایتی و مثبت درون زندان بین زنان زندانی.
- ۱۰- ارائه مشاوره‌های گروهی برای تقویت همبستگی و حمایت اجتماعی.
- ۱۱- برگزاری جلسات گفتگو و تبادل تجربیات بین زنان زندانی.
- ۱۲- توسعه برنامه‌های مشارکتی و گروهی برای ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس در زنان.
- ۱۳- افزایش نقش خانواده و اهمیت آن در فرآیند بازگشت به جامعه برای زنان زندانی.
- ۱۴- ترویج فرهنگ احترام و تعامل مثبت در محیط زندان.
- ۱۵- تشکیل گروه‌های حمایتی و همیاری بین زنان زندانی برای به اشتراک گذاری تجربیات.

- ۱۶- ایجاد فرصت‌های آموزشی و تربیتی برای تقویت روابط میان زنان زندانی.
- ۱۷- توسعه برنامه‌های آموزشی و تربیتی برای توانمندسازی زنان در مسیر بازگشت به جامعه.
- ۱۸- ترویج فعالیت‌های گروهی و مشارکتی برای تقویت روابط اجتماعی.
- ۱۹- توسعه برنامه‌های مشاوره‌ای و روان‌شناختی برای مدیریت تنش‌های اجتماعی.
- ۲۰- ایجاد فرصت‌های مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی و هنری گروهی.
- ۲۱- تشویق به تشکیل انجمن‌ها و گروه‌های آموزشی داخل زندان.
- ۲۲- ارائه برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی زنان در حل مسائل اجتماعی.
- ۲۳- تقویت ارتباط مادری و خانوادگی در محیط زندان برای حمایت از کودکان.
- ۲۴- ایجاد فرصت‌های مشارکتی برای زنان در فرآیندهای تصمیم‌گیری مرتبط با زندان.
- ۲۵- توسعه برنامه‌های آموزشی برای آگاهی‌بخشی از حقوق و وظایف اجتماعی.
- ۲۶- ایجاد فضای امن برای ابراز نظرات و احساسات زنان زندانی.
- ۲۷- تقویت ارتباطات اجتماعی میان زنان زندانی برای ایجاد حمایت و همبستگی.

سطح ۴: وقوع قانون‌شکنی و فعالیت‌های معمول

توصیه‌هایی که در این سطح می‌توان ارائه کرد، عبارت‌اند از:

- ۱- در این بخش نیز اقدامات آموزشی با توجه به محدودیت‌های منابع در بحث نظارت در اولویت قرار خواهد داشت و مجموعه اقدامات باید در راستای شخصی‌سازی نظارت و احساس مسئولیت فردی تمرکز یابد
- ۲- تبیین دلایل تصویب قوانین و عوارض ناشی از رعایت ننموده آن‌ها در سطح فردی و اجتماعی برای افزایش آگاهی و قانون‌پذیری از طریق تبلیغات رسانه‌ای و نشست‌های آموزشی
- ۳- تقویت هویت فردی و عزت نفس جهت نیل به خودکنترلی و رعایت قانون حتی در صورت بروز فرصت قانون‌شکنی و نبود نظارت خارجی

- ۴- جلوگیری از اقدامات تنبیهی شدید در موارد قانون‌شکنی‌های خرد (اعمال مجازات سنگین برای جرائم کوچک به صورت معکوس میل به قانون‌شکنی در اولین فرصت ممکن را در فرد بالا می‌برد - ایجاد پاداش کاذب در قانون‌شکنی)
- ۵- به‌روزرسانی روش‌های تحقیق قضایی از بررسی صرف شواهد ملموس و مشهود به امکان بررسی شواهد استدلالی و تحلیلی (حداقل در سطح جرایم خرد) که در صورت انجام شدن می‌تواند به افراد این باور را ارائه نماید که اثبات جرم صرفاً به شواهد فیزیکی نیاز ندارد و می‌تواند از طریق بررسی‌های تحلیلی نیز رخ دهد (بررسی سرعت میانگین در بزرگ‌راه‌ها بجای بررسی سرعت لحظه‌ای در تمام مسیر که بسیار هزینه‌بر است)
- ۶- ارائه آموزش‌های مرتبط با پیشگیری از ارتکاب جرم و رفتارهای مخاطره‌آمیز.
- ۷- تقویت نظارت و ارزیابی مستمر بر فعالیت‌های زندانیان.
- ۸- ارائه مشاوره‌های حقوقی و دسترسی به وکلای مدافع.
- ۹- اجرای برنامه‌های آموزشی در مورد حقوق و وظایف قانونی.
- ۱۰- ترویج فرهنگ قانون‌مداری و احترام به قوانین.
- ۱۱- ارائه برنامه‌های مشاوره‌ای برای مدیریت خشم و استرس.
- ۱۲- تقویت برنامه‌های آموزشی در مورد رفتارهای مثبت و سالم.
- ۱۳- ایجاد فرصت‌های شغلی و حرفه‌ای برای زندانیان.
- ۱۴- حمایت از برنامه‌های بازپروری و بازگشت به جامعه.
- ۱۵- ارائه آموزش‌های مرتبط با بهداشت و سلامت جسمی.
- ۱۶- توسعه برنامه‌های نظارتی و بازخورد مستمر برای جلوگیری از قانون‌شکنی.
- ۱۷- تقویت همکاری با سازمان‌های حقوقی و قضایی برای ارائه حمایت‌های حقوقی.
- ۱۸- ایجاد برنامه‌های آموزشی برای افزایش آگاهی حقوقی زنان زندانی
- ۱۹- توسعه برنامه‌های مشاوره‌ای و روان‌شناختی برای کاهش انگیزه‌های جرم
- ۲۰- فراهم کردن محیطی امن و پایدار برای کاهش تمایل به قانون‌شکنی.
- ۲۱- ایجاد فرصت‌های مشارکت در برنامه‌های بازگشت به جامعه پس از آزادی.

۲۲- تقویت برنامه‌های آموزشی برای ارتقاء آگاهی از عواقب قانونی اعمال.

۲۳- تشویق به شرکت در برنامه‌های توانمندسازی اجتماعی برای کاهش جرم‌آوری.

۲۴- تدوین برنامه‌های تربیتی برای ارتقاء ارزش‌های اخلاقی و قانونی.

۲۵- توسعه برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی زندانیان برای زندگی مستقل و موفق.

سطح ۵: عوامل فردی

توصیه‌هایی که در این سطح می‌توان ارائه کرد، عبارت‌اند از:

۱- انجام جلسات روانشناسی و تشکیل پرونده تحلیل روان‌شناختی برای مجرمان می‌تواند ضمن شناسایی روندهای منجر به وقوع جرم در فرد و زمینه‌های آن بسیار مؤثر بوده و ضمن ترسیم برنامه مناسب بازپروری برای فرد در سطح اجتماعی نیز منجر به امکان تحلیل و تغییرات اجتماعی گردد

۲- انجام تست‌های روان‌شناختی در گروه‌های اجتماعی (غربالگری عمومی) یا بررسی‌های دوره‌ای در سطوح مختلف زندگی اجتماعی هر فرد در صورت اجرای درست می‌تواند نقشه‌ای از الگوی تفکری فرد را ارائه نموده و با تحلیل آن و ریسک سنجی بروز انواع جرائم فرد را جهت دوره‌های آموزش مهارت خود کنترلی یا حتی درمان به سطوح دیگر ارجاع نمود

۳- آموزش عمومی مهارت‌های خود کنترلی در جهت کاهش رفتارهای تکانشی در سطوح آموزشی مختلف می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد

۴- لزوم گذراندن دوره‌های آموزشی خود کنترلی در مراحل اخذ مجوزهای بهره‌مندی از خدمات اجتماعی (مثال: اخذ گواهینامه رانندگی و...) بسیار مؤثر خواهد بود

۵- بالا بردن سرانه مطالعاتی و خودآموزی در سطح جامعه با معرفی منابع مفید در بحث مذکور در بالا بردن خود کنترلی و کاهش بروز جرائم ناشی از رفتارهای تکانشی بسیار مؤثر خواهد بود.

۶- ارائه برنامه‌های مشاوره‌ای فردی برای بهبود روابط خانوادگی و اجتماعی

۷- تشویق به شرکت در برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی شخصی.

۱۸۳ توصیه‌های سیاستی دانشگاه علامه طباطبائی به ...

- ۸- توجه به نیازهای روانی و اجتماعی هر فرد و ارائه راهکارهای مشاوره‌ای
- ۹- ارائه فرصت‌های آموزشی برای توانمندسازی شغلی و حرفه‌ای پس از آزادی
- ۱۰- تشویق به مشارکت در فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی در دوران زندانی
- ۱۱- ارائه خدمات مشاوره‌ای برای مدیریت اضطراب و استرس فردی
- ۱۲- توسعه برنامه‌های توانمندسازی شخصی برای بهبود مهارت‌های ارتباطی و مذاکره
- ۱۳- ایجاد فرصت‌های آموزشی برای توانمندسازی اطلاعاتی و فرهنگی
- ۱۴- ترویج ارزش‌های مثبت و اخلاقی در محیط زندانی
- ۱۵- ارائه برنامه‌های آموزشی برای توسعه مهارت‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری
- ۱۶- تشویق به شرکت در فعالیت‌های ورزشی و تفریحی برای بهبود سلامت جسمی و روحی
- ۱۷- ایجاد فرصت‌های تحصیلی و آموزشی در زمینه‌های مختلف
- ۱۸- توسعه برنامه‌های مشاوره‌ای برای تقویت اعتماد به نفس و خودشناسی
- ۱۹- ترویج انگیزه و امید به آینده به عنوان ابزاری برای تحول شخصی
- ۲۰- ارائه فرصت‌های مشارکت در برنامه‌های بازپروری و بازگشت به جامعه
- ۲۱- ارائه برنامه‌های آموزشی برای بهبود مهارت‌های زندگی مستقل و مدیریت مالی
- ۲۲- تشویق به مشارکت در برنامه‌های آموزشی برای ارتقاء دانش و مهارت‌های شغلی
- ۲۳- ارائه برنامه‌های مشاوره‌ای برای مدیریت اضطراب و استرس زندانی
- ۲۴- توسعه برنامه‌های توانمندسازی برای تقویت مهارت‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری
- ۲۵- تشویق به شرکت در فعالیت‌های فرهنگی، هنری و تربیتی برای ارتقاء روحیه